

Havforskningsinstituttet

RAMMEAVTALE

**Rammeavtale for service og
vedlikehold av hydraulisk utstyr på
Havforskningsinstituttets fartøy i
Bergen indre havn**

1 Om rammeavtalen	4
1.1 Avtalens parter	4
1.2 Partenes representanter – fullmakt	4
1.3 Avtalens varighet, opsjoner og oppsigelse	4
1.4 Avtalens dokumenter og rang	4
1.5 Avrop etter avtalen	5
1.6 Overdragelse av rettigheter og plikter	5
1.7 Varsling	5
2 Leveransen	5
2.1 Underleverandører og andre medhjelpere	5
2.2 Endringer	6
2.3 Samarbeidsplikt	6
2.4 Taushetsplikt	6
3 Lønns og arbeidsforhold	6
3.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår	6
3.2 Særlig om arbeidsmiljølovens bestemmelser om leie av personell	7
3.3 Bruk av lærlinger	7
4 Miljø	7
4.1 Generelle krav	7
4.2 Emballasje	8
5 Leverandørens plikter	8
5.1 Leverandørens uavhengighet	8
5.2 Forsikring	8
5.3 Organisering av Leveransen og Leverandørens personell	8
5.4 Leveransens utførelse	8
5.5 Leverandørens behov for opplysninger mv.	9
5.6 Samarbeid med andre	9
5.7 Helse, miljø og sikkerhet – internkontroll og samordningsansvaret	9
6 Offentligrettslige krav	9
7 System for kvalitetsstyring, innsyn og kontroll	9
8 Leveransens framdrift – varsel om forsinkelse	10
9 Fristforlengelse	10
9.1 Oppdragsgiverens forhold	10

9.2 Forhold utenfor Leverandørens kontroll.....	10
9.3 Fristforlengelsens omfang.....	10
9.4 Varsling.....	11
10 Forsinkelse	11
10.1 Når foreligger forsinkelse.....	11
10.2 Rett til oppfyllelse	11
10.3 Dagmulkt og erstatning	11
11 Mangler.....	12
11.1 Når foreligger mangel.....	12
11.2 Reklamasjon	12
11.3 Retting av mangler	12
11.4 Prisavslag	12
11.5 Erstatningsansvar	12
12 Oppdragsgiverens medvirkning.....	13
13 Betaling.....	13
13.1 Faktura	13
13.2 Satser.....	13
13.3 Utgifter	13
13.4 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett	13
13.5 Forsinket betaling	13
14 Avbestilling	14
15 Heving.....	14
16 Tvister og lovvalg.....	14
17 Signatur	14

1 Om rammeavtalen

1.1 Avtalens parter

Avtalen er inngått mellom:

Oppdragsgiver:	Leverandør:
Havforskningsinstituttet	[Navn på leverandør]
Org. nr: 971 349 077	Org.nr:

Heretter også omtalt som parten eller partene.

1.2 Partenes representanter – fullmakt

Hver av partene skal utpeke en person ("Representant") som representerer dem. Utskiftning av Representanten skal varsles skriftlig.

Representantene har fullmakt til å opptre på vedkommende parts vegne i alle spørsmål som angår Avtalen, som er nødvendig for å gjennomføre Leveransen uten unødvendig opphold.

Oppdragsgiverens representant	Leverandørens representant
Navn: Roy Åge Klepsvik	Navn:
Stilling: Senioringenør	Stilling
E-post: roy.aage.klepsvik@hi.no	E-post
Telefon: 90845886	Telefon:

1.3 Avtalens varighet, opsjoner og oppsigelse

Avtalen løper fra den er signert til og med 2 år. Oppdragsgiveren kan forlenge avtalen i ytterligere 1 år med 1 år av gangen (2+1+1 år).

For det tilfelle at den kunngjorte maksimale verdien på Avtalen nås i kontraktperioden vil Avtalen termineres. En slik terminering vil ikke få virkning for oppdrag som er under utførelse.

Oppdragsgiveren kan si opp avtalen med tre måneders skriftlig varsel.

Avtalen fornyes automatisk med mindre Oppdragsgiver skriftlig varsler Leverandøren senest én måned før avtaleperiodens utløp om at opsjonen på fornyelse ikke vil bli benyttet.

1.4 Avtalens dokumenter og rang

Avtalen består av følgende dokumenter:

- Kontrakten (dette dokumentet)
- Vedlegg A Oppdragsgivers kravspesifikasjon
- Vedlegg B Leverandørens løsningsbeskrivelse
- Vedlegg C Pris og prisbestemmelser

- Vedlegg C1 Prisskjema
- Vedlegg D Administrative bestemmelser
- Vedlegg E Egenerklæring lønns- og arbeidsvilkår
- Vedlegg F Kontraktsvilkår for bruk av lærlinger
- Vedlegg G Endringsavtale

Ved eventuell motstrid gjelder dokumentene i ovennevnte rekkefølge.

Leverandørens egne salgsbetingelser som eventuelt vedlegges følgedokumenter, ordrebekreftelse, fakturer eller annet, aksepteres ikke som en del av Avtalen.

1.5 Avrop etter avtalen

Avrop skal gjennomføres etter de bestemmelser som følger av Vedlegg D (Administrative bestemmelser).

Avtalen pålegger ikke Oppdragsgiveren en kjøpsforpliktelse eller forpliktelser til å kjøpe bestemte volumer.

1.6 Overdragelse av rettigheter og plikter

Leverandøren kan ikke overdra sine rettigheter og forpliktelser etter Avtalen uten at Oppdragsgiveren har samtykket skriftlig på forhånd. En eventuell overdragelse må under enhver omstendighet være i samsvar med regelverket for offentlige anskaffelser.

1.7 Varsling

Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter Avtalen, skal sendes til partenes Representanter eller til avtalte adresser for varsling. Varsel skal gis skriftlig, og – dersom Oppdragsgiveren krever det – på nærmere angitte skjemaer. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møter mellom partene, regnes som skriftlig varsel, med mindre Oppdragsgiveren har krevd varsel på nærmere angitte skjemaer.

2 Leveransen

2.1 Underleverandører og andre medhjelpere

Leveransen omfatter de ytelser som er spesifisert i vedlegg til Avtalen.

Leverandøren har rett til å la underleverandører med nødvendige kvalifikasjoner utføre deler av Leveransen.

Leverandøren kan ikke skifte ut underleverandører i kontraktperioden uten å innhente skriftlig samtykke fra Oppdragsgiveren. Oppdragsgiveren kan ikke nekte å gi slikt samtykke uten at det foreligger en saklig grunn.

Partene svarer for sine ansatte og andre medhjelpere som de benytter for å gjennomføre sine oppgaver etter Avtalen. Oppdragsgiveren skal under ingen omstendighet måtte forholde seg til andre enn Leverandøren, eksempelvis underleverandører, i avtaleperioden. Dette gjelder uavhengig av hvordan Leverandøren velger å organisere Leveransen.

2.2 Endringer

For det tilfelle at det foretas endringer i Avtalen skal disse nedfelles i endringsavtalen (Vedlegg G).

Vederlag for endringer skal være i samsvar med Avtalens enhetspriser og prisnivå. Dersom endringene medfører kostnadsøkning eller besparelser for Leverandøren, kan det forhandles særskilt om justering av enhetsprisene i samsvar med dette.

2.3 Samarbeidsplikt

Partene skal samarbeide lojalt under gjennomføringen av Avtalen. De skal i tide underrette hverandre om forhold som de bør forstå vil få betydning for Leveransen.

2.4 Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt angående opplysninger som fremkommer om forretningsmessige eller personlige forhold hos den andre parten. Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av Leveransen.

Taushetsplikten gjelder ikke når det følger av lovgivningen eller offentlig vedtak i medhold av lov at en avtalepart har plikt til å gi opplysninger, eller dersom opplysningene er allment kjent i offentligheten.

3 Lønns og arbeidsforhold

3.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Leverandøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos Underleverandører ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende forskrifter om allmenngjøring av tariffavtaler (allmenngjøringsforskrifter).
- På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje (jf. Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter).

Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen

Leverandøren plikter på skriftlig forespørsel med en rimelig frist å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår, skatte- og avgiftslovgivningen, lærlingordning eller helse, miljø og sikkerhet skal Leverandøren rette forholdet.

Dersom Leverandøren ikke fremsetter dokumentasjon på at forholdet er bragt i orden innen en rimelig frist satt av Oppdragsgiveren, vil forholdet bli betraktet som vesentlig mislighold.

3.2 Særlig om arbeidsmiljølovens bestemmelser om leie av personell

Leverandøren er fullt ut ansvarlig for alle kostnader og alle krav knyttet til Leverandørens ansatte, inkludert enhver kostnad og ethvert krav som følger av bestemmelsene i arbeidsmiljøloven §§ 14-12 til 14-13. Leverandøren skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav leverandørens ansatte retter mot Oppdragsgiveren, inkludert men ikke begrenset til utgifter til nødvendig juridisk bistand i forbindelse med vurdering av og forsvar mot slike krav. Dersom Oppdragsgiveren holdes ansvarlig for slike krav skal Oppdragsgiveren ha full og ubetinget regress mot leverandøren med betalingsfrist en uke etter påkrav. Oppdragsgiveren har rett til å holde tilbake hele eller deler av sin løpende betaling til dekning av krav som nevnt over.

3.3 Bruk av lærlinger

Det er et krav at Leverandøren er tilknyttet en lærlingordning, at minst ti prosent av arbeidet utføres av lærlinger og at minst en person av de som deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten skal være en lærling, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter jf. opplæringslova § 7-1.

Kravet kan oppfylles av Leverandøren eller en eller flere av hans underleverandører.

Oppdragsgiver kan heve kontrakten dersom det foreligger vesentlig mislighold eller det er klart at vesentlig mislighold vil inntre. Før heving kan iverksettes, skal Oppdragsgiveren skriftlig ha gitt Leverandøren en rimelig frist til å rette forholdet, med varsel om heving om så ikke skjer.

For øvrig informasjon om kontraktsvilkår knyttet til bruk av lærlinger se kontraktens Vedlegg F – Kontraktsvilkår for bruk av lærlinger.

4 Miljø

4.1 Generelle krav

Leverandøren plikter under utførelsen av Leveransen å ta hensyn til miljøet og gjøre seg kjent med Oppdragsgivers miljøarbeid.

Leverandøren skal unngå unødig avfallsproduksjon og velge miljørettede produkter og materialer. Ved utførelse av leveransen skal Leverandøren tilpasse løsninger som medfører så små avfallsmengder, lite ressursbruk og liten bruk av helse- og miljøfarlige stoffer som mulig.

Leverandøren plikter å gjennomføre sin leveranse i henhold til nasjonal og internasjonal miljølovgivning og regulering. Leverandøren plikter også å gjøre Oppdragsgiver oppmerksom på om produktet krever ny utslippstillatelse eller endring av eksisterende tillatelse.

Leverandøren skal så langt det er mulig benytte Oppdragsgiverens systemer for avfallshåndtering.

4.2 Emballasje

Norske leverandører (produsent eller importør) som benytter emballasje skal senest ved kontraktinngåelse fremlegge dokumentasjon for medlemskap i en returordning, eller ha en egen returordning for emballasje hvor sluttbehandlingen sikrer at emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller annen returordning som har lisens for bruk av fellesmerket Grønt Punkt.)

5 Leverandørens plikter

5.1 Leverandørens uavhengighet

Leverandøren skal gjøre Oppdragsgiveren oppmerksom på forhold som kan skape problemer for hans uavhengighet, eller som kan skape interessekonflikt ved gjennomføring av Leveransen.

5.2 Forsikring

Er ikke annet avtalt, skal Leverandøren ha en ansvarsforsikring på vanlige vilkår. Forsikringen skal dekke erstatningsansvar for skade han og hans Underleverandører kan påføre Oppdragsgiveren eller tredjemanns person og ting i forbindelse med Leveransen.

Forsikringsbeviset skal ikke inneholde bestemmelser som reduserer Oppdragsgiverens rett til å kreve erstatning direkte fra forsikringsselskapet, eller som kan redusere hans krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er intrådt. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene skal forelegges Oppdragsgiveren for kontroll senest en uke før oppstart av Leveransen. Slik kontroll fratår ikke Leverandør risikoen for at forsikringen er dekkende. Oppdragsgiveren er ikke forpliktet til å betale vederlag etter avtalen, før dokumentasjon for tegnet forsikring er oversendt.

5.3 Organisering av Leveransen og Leverandørens personell

Leverandøren skal kun benytte personell med nødvendige faglige kvalifikasjoner, og skal ha en organisasjon som er tilpasset Leveransen.

Bytte av Leverandørens nøkkelpersonell skal godkjennes av Oppdragsgiveren. Godkjenning kan ikke nektes uten saklig grunn.

Ved bytte av nøkkelpersonell som er initiert av Leverandøren, er Leverandøren forpliktet til å sikre tilfredsstillende kompetanseoverføring til ny nøkkelperson før utgående ressurs trer ut av sin rolle for Oppdragsgiveren. Leverandøren bærer kostnadene ved kompetanseoverføring til nytt personell, og medgått tid for kompetanseoverføring er ikke fakturerbar tid for utgående og innkommende ressurs

5.4 Leveransens utførelse

Leveransen skal gjennomføres i samsvar med Avtalen, og utføres rasjonelt, effektivt og med høy faglig standard.

Dersom Leveransen ikke lar seg gjennomføre innenfor avtalte kostnadsrammer eller funksjonskrav, skal Leverandøren varsle Oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold når Leverandøren burde forstått dette. Tap Oppdragsgiveren påføres som følge av unnlatt varsling etter denne bestemmelsen dekkes fullt ut av Leverandøren.

5.5 Leverandørens behov for opplysninger mv.

Leverandøren skal så tidlig som mulig gjøre Oppdragsgiveren kjent med hva han behøver av opplysninger, grunnlagsmateriale og beslutninger for å gjennomføre Leveransen, og når dette må foreligge for at avtalt framdrift kan holdes.

Leverandøren skal varsle Oppdragsgiveren når det oppstår behov for endringer av Leveransen, videre utredninger eller supplerende undersøkelser.

5.6 Samarbeid med andre

Leverandøren skal samarbeide med Oppdragsgiverens øvrige leverandører, konsulenter og leverandører, og utføre Leveransen slik at dette er faglig og fremdriftsmessig tilpasset disses arbeid.

5.7 Helse, miljø og sikkerhet – internkontroll og samordningsansvaret

Leverandøren plikter å gi Oppdragsgiveren de opplysninger som er nødvendig for at Oppdragsgiveren skal kunne gjennomføre det samordningsansvar for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet som myndighetene til enhver tid pålegger Oppdragsgiveren etter Internkontrollforskriften, herunder gi Oppdragsgiveren innsyn i Leverandørens internkontrollsystem.

Leverandøren plikter å følge – herunder pålegge sine ansatte å følge – de krav som Oppdragsgiveren stiller til HMS. Dette innebærer også en plikt til å dokumentere for Oppdragsgiveren de HMS-tiltak Leverandøren har og plikter å ha i henhold til Internkontrollforskriften.

Leverandøren skal rapportere til Oppdragsgiveren alle HMS-hendelser som er relatert til gjennomføring av Avtalen.

6 Offentligrettslige krav

Leverandøren skal utføre Leveransen i samsvar med offentligrettslige krav som stilles i lovgivningen eller offentlige vedtak i medhold av lov.

7 System for kvalitetsstyring, innsyn og kontroll

For leveranser som berører operative sertifiseringer og godkjenninger hos Oppdragsgiveren skal Leverandøren ha et dokumentert system for kvalitetsstyring basert på ISO 9001:2008 eller tilsvarende. Det stilles ikke krav til formell sertifisering.

Oppdragsgiveren kan sette krav til at det utarbeides en kvalitetsplan for leveransen. Kvalitetsplanen skal godkjennes av Oppdragsgiveren før leveransen starter.

Oppdragsgiveren har rett til å utføre revisjoner og inspeksjoner av Leverandørens kontrollsystemer for gjennomføringen av Leveransen.

Utover dette har Oppdragsgiveren rett til selv, eller ved bruk av tredjemenn, å foreta nødvendig revisjon av kontraktsmessige forhold, for å sikre at Leverandøren oppfyller kontraktsforpliktelsene og eventuelle andre forhold i Avtalen. Oppdragsgiverens rett til revisjoner utløper 6 måneder etter at Avtalen er avsluttet.

8 Leveransens framdrift – varsel om forsinkelse

Leverandøren skal utføre Leveransen i samsvar med de tidsfrister som er fastsatt i Avtalen.

Er frister ikke oppgitt i Avtalen, skal Leverandøren påbegynne utførelsen av Leveransen snarest mulig etter at Avtalen er inngått eller avrop er foretatt, og gjennomføre Leveransen med rimelig fremdrift og uten unødvendige avbrudd.

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiveren dersom frister eller rimelig fremdrift ikke kan holdes. Varselet skal opplyse om årsaken til forsinkelsen, hvor stor forsinkelsen kan bli, og hvilke tiltak som blir iverksatt for å redusere forsinkelsen og virkningen av denne. Tap Oppdragsgiveren påføres som følge av unnlatt varsling etter denne bestemmelsen, dekkes av Leverandøren.

9 Fristforlengelse

9.1 Oppdragsgiverens forhold

Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han blir forsinket som følge av hindringer som kan henføres til forhold Oppdragsgiveren har risikoen for, for eksempel endringer, manglende medvirkning m.v.

9.2 Forhold utenfor Leverandørens kontroll

Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han godtgjør at levering hindres av forhold utenfor hans kontroll, for eksempel overenskomstbestemmelser, streik, lockout eller offentlige forbud eller påbud.

Leverandøren har likevel ikke rett til fristforlengelse i den grad han burde ha tatt hindringen i betraktning da avtalen ble inngått, eller ha unngått eller overvunnet følgene av den.

Skyldes leveringsproblemene en Underleverandør, er Leverandøren ansvarsfri bare dersom også Underleverandøren ville ha vært fritatt etter reglene i de foregående ledd.

9.3 Fristforlengelsens omfang

Fristforlengelsen skal svare til den forsinkelsen av Leveransen som forholdet har medført. Det skal bl.a. tas hensyn til nødvendig avbrudd og ny oppstart av arbeidet.

Leverandøren skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av de fristforlengende forholdene.

9.4 Varsling

Vil Leverandøren kreve fristforlengelse, skal han skriftlig varsle Oppdragsgiveren uten ugrunnet opphold. Leverandøren skal innen rimelig tid nærmere spesifisere og begrunne sitt krav.

Ved unnlatt eller for sen varsling etter første avsnitt bortfaller Leverandørens adgang til å kreve fristforlengelse.

Oppdragsgiveren skal ta stilling til et begrunnet krav om fristforlengelse fra Leverandøren innen rimelig tid. I motsatt fall taper han retten til å påberope seg at forholdet ikke ga grunnlag for Leverandørens krav. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren må forstå at kravet på fristforlengelse er grunnløst.

10 Forsinkelse

10.1 Når foreligger forsinkelse

Det foreligger forsinkelse dersom Leveransen ikke gjennomføres til avtalt tid, herunder de tidsfrister som følger av eventuelle leveringsplaner, med de justeringer som følger av reglene i pkt. 9 om fristforlengelse.

10.2 Rett til oppfyllelse

Ved forsinkelse kan Oppdragsgiveren fastholde Avtalen og kreve oppfyllelse. Dette gjelder ikke om det foreligger en hindring som Leverandøren ikke kan overvinne, eller for så vidt oppfyllelse vil medføre så stor ulempe eller kostnad for Leverandøren at det står i vesentlig misforhold til Oppdragsgiverens interesse i at Leverandøren oppfyller.

10.3 Dagmulkt og erstatning

Ved forsinket levering kan Oppdragsgiveren kreve at Leverandøren betaler dagmulkt på 2 ‰ av opprinnelig avtalt kontraktsvederlag eksklusive merverdiavgift, minimum kr 1000 per hverdag.

Dagmulkten slutter å løpe når Leveransen er mottatt i kontraktsmessig stand på det avtalte leveringsstedet.

Samlet dagmulkt skal ikke overstige 15 % av endelig kontraktsvederlag eks. mva.

For overskridelse av de dagmulktbelagte fristene jf. punkt 8 kan ikke Oppdragsgiveren kreve erstatning for forsinkelsen i tillegg til dagmulkt.

Dersom Oppdragsgiveren har vært berettiget til maksimal dagmulkt, og levering fortsatt ikke har skjedd, kan Oppdragsgiveren heve kjøpet og kreve erstatning for sitt direkte tap utover maksimal dagmulkt.

11 Mangler

11.1 Når foreligger mangel

Det foreligger mangel dersom utførelsen av Leveransen ikke fører til det resultatet som Oppdragsgiveren kan kreve etter Kontrakten. Mangel foreligger likevel ikke dersom avviket skyldes forhold på Oppdragsgiverens side.

I tillegg foreligger mangel når resultatet av Leveransen ikke er i samsvar med offentligrettslige krav som stilles i lovgivningen eller i offentlig vedtak i medhold av lov.

11.2 Reklamasjon

Oppdragsgiveren må innen rimelig tid påberope seg mangler som han blir kjent med under utførelsen av Leveransen. Gjør han ikke det, taper han retten til å påberope seg mangelen.

Etter at Leveransen er avsluttet, kan Oppdragsgiveren bare påberope seg mangel som reklameres innen rimelig tid etter at han har oppdaget eller burde ha oppdaget den. Reklamasjon kan ikke fremsettes senere enn 5 år etter at Leveransen er avsluttet. Leveransen anses som avsluttet på det tidspunktet som er angitt i leveringsplanen. Er ikke slikt tidspunkt angitt, anses oppdraget som avsluttet når de ytelser som Leveransen omfatter, er ferdig utført.

Leverandøren kan ikke påberope seg for sen varsling dersom mangelen skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra Leverandøren, Underleverandører eller andre Leverandøren svarer for.

11.3 Retting av mangler

Oppdragsgiveren kan kreve at Leverandøren retter mangler for egen regning og risiko dersom dette kan skje uten å forvolde Leverandøren urimelig kostnad eller ulempe. Leverandøren kan kreve å foreta slik retting når Oppdragsgiveren ikke har særlig grunn til å motsette seg dette.

Rettingen skal foretas innen en rimelig frist satt av Oppdragsgiveren. Dersom retting ikke er foretatt innen fristen, kan Oppdragsgiveren kreve at Leverandøren betaler de nødvendige kostnader til retting utført av andre.

11.4 Prisavslag

Dersom mangelen ikke rettes i samsvar med pkt. 11.3, kan Oppdragsgiveren kreve prisavslag.

Prisavslaget settes til det beløpet det ville koste Oppdragsgiveren å få mangelen rettet. Vil kostnadene bli urimelige i forhold til mangelens betydning for Oppdragsgiveren, skal prisavslaget svare til mangelens betydning.

11.5 Erstatningsansvar

Oppdragsgiveren kan kreve å få erstattet direkte tap som følge av mangler ved Leveransen. Han skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av Leverandørens feil.

Leverandøren blir ikke erstatningsansvarlig i den grad det godtgjøres at tapet skyldes en hindring som er utenfor Leverandørens kontroll, og som Leverandøren ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av.

Kan deler av feilen henføres til Oppdragsgiverens forhold, eller har han ved uaktsomhet medvirket til det økonomiske tapet, reduseres Leverandørens ansvar forholdsmessig.

12 Oppdragsgiverens medvirkning

Oppdragsgiveren skal medvirke til Leverandørens gjennomføring av Leveransen. Medvirkningen skal skje i overensstemmelse med det som er avtalt, og for øvrig slik lojal opptreden tilsier. Medvirkningen skal være tilpasset den avtalte framdriften for Leveransen.

13 Betaling

13.1 Faktura

Se Vedlegg C Pris og prisbestemmelser.

13.2 Satser

Se Vedlegg C1 Prisskjema

Med mindre annet er avtalt i Vedlegg C vil prisene justeres årlig i henhold til Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks (Totalindeksen).

13.3 Utgifter

Se Vedlegg C Pris og prisbestemmelser.

13.4 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett

Oppdragsgiveren kan holde tilbake så mye av betalingen at han har tilstrekkelig sikkerhet for å få dekket et spesifisert og begrunnet krav.

Er et erstatningskrav omtvistet, kan tilbakeholdelse eller motregning ikke finne sted dersom Leverandøren stiller betryggende sikkerhet i form av selvskyldnerkausjon fra bank eller annen finansinstitusjon. Som betryggende sikkerhet regnes også erklæring fra forsikringsselskapet om at den påståtte skaden er dekket av forsikringen.

13.5 Forsinket betaling

Ved forsinket betaling skal Oppdragsgiveren betale forsinkelsesrente etter lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 nr. 100.

14 Avbestilling

Oppdragsgiveren kan når som helst avbestille gjenstående deler av Leveransen. Avbestillingen skal skje skriftlig og snarest mulig etter at beslutning om dette er tatt. Leverandøren har krav på betaling for den delen av Leveransen som er utført, og for rimelige faktiske kostnader knyttet til avslutningen av Leveransen.

Prosjektmateriale som er utført forut for avbestillingen, har Oppdragsgiveren rett til å bruke i samsvar med reglene i pkt. 5.

15 Heving

En part har rett til å heve avtalen dersom den andre parten vesentlig misligholder sine kontraktsforpliktelser eller det er klart at slik mislighold vil inntre. Før heving skjer, skal det gis en rimelig frist til å rette på forholdet.

Likeledes kan en part skriftlig heve kontrakten dersom den andre parten går konkurs, eller hvis han beviselig blir eller erkjenner å være insolvent, med mindre det uten grunnnet opphold godtgjøres at Leveransen vil bli fullført i samsvar med kontrakten.

Ved heving har Leverandøren krav på honorar for den delen av Leveransen som er utført i henhold til kontrakten. Prosjektmateriale som er betalt, har Oppdragsgiveren rett til å få utlevert og til å bruke i samsvar med reglene i punkt 5.

Den parten som hever kontrakten, kan kreve erstatning for tap han påføres som følge av misligholdet. Dersom dagmulkt er avtalt, kommer påløpt dagmulkt til fradrag i erstatning for forsinkelsen fra Leverandøren.

16 Tvister og lovvalg

Tvister mellom partene bør søkes løst i minnelighet.

Avtalen er utarbeidet etter, og skal anvendes i samsvar med, norsk rett.

Oslo tingrett er verneting for søksmål om forhold knyttet til Avtalen.

17 Signatur

Denne avtalen signeres digitalt og partene beholder hvert sitt eksemplar.